

ADVOKATERNE
NÉMETH & SIGETTY A/S

CVR-nr. 17022245

FREDERIKSGADE 21 ■ DK-1265 KØBENHAVN K . TELEFON (+45)33133344

J.nr. 19133A

**REDEGØRELSE PÅ VEGNE TIDLIGERE REGIONRÅDSFORMAND CARL HOLST
I ANLEDNING AF ADVOKATUNDERSØGELSER GENNEMFØRT AF KROMANN
REUMERT PÅ VEGNE REGION SYDDANMARK "UNDERSØGELSE AF HÆNDELSES-
FORLØBET VED TILRETNINGEN OG ÆNDRING AF FAKTURATEKST FRA EKS-
TERN LEVERANDØR"**

Nærværende redegørelse fremkommer i anledning af, at Advokatfirmaet Kromann Reumert (fremover KR) har afgivet 2 rapporter til Region Syddanmark dateret henholdsvis den 4. november 2015 og den 9. november 2015.

Nærværende redegørelse er udarbejdet af Advokaterne Németh & Sigetty A/S v/advokaterne K.L. Németh og Noaman Azzouzi på vegne tidligere regionrådsformand Carl Holst.

I. Baggrunden for advokatundersøgelsen.

Advokatundersøgelsen blev iværksat i henhold til anmodning fra Region Syddanmark i henhold til kommissorium af 22. oktober 2015. Kommissoriet var vedhæftet som bilag 1 til rapporten af 9. november 2015.

Det har efterfølgende vist sig, at det kommissorium, der var vedlagt rapporten, ikke er det originale kommissorium. På vor foranledning har Kromann Reumert fremlagt det oprindelige kommissorium af 28. september 2015. Ved rapportudarbejdelsen har KR undladt at oplyse, at der forelå et oprindeligt kommissorium allerede den 28. september 2015.

Det må ved vurdering af sagen lægges til grund, at KR har været kontaktet forud for kommissorierne, og i hvert fald ved udarbejdelse af 1. kommissorium af 28. september 2015. Efter det oplyste blev KR den 7. oktober 2015 anmodet om at forestå og gennemføre en ekstern undersøgelse af sagen. Kommissorierne af 28. september 2015 og 22. oktober 2015 vedlægges nærværende redegørelse som bilag A og bilag B.

Der kan ikke herske tvivl om, at undersøgelsen koncentrerede sig om at finde belastende forhold for tidligere regionrådsformand Carl Holst.

Som bilag C vedlægges KR's første rapport af 4. november 2015 underskrevet af advokaterne Kim Tremskow og Jens Lund Mosbek.

På tidspunktet for første rapport har Carl Holst, hvis forhold advokaterne undersøgte, ikke på nogen måde været involveret i undersøgelsen. KR har således foretaget undersøgelser og koncentreret sig om Carl Holsts forhold, uden at Carl Holst overhovedet blev kontaktet. Carl Holst havde imidlertid hørt, at der var iværksat en undersøgelse, hvorfor han søndag den 1. november 2015 spurgte regionsdirektør Jane Kraglund til advokatundersøgelsen og ønskede at få at vide, om han, hvis forhold blev undersøgt, ville blive involveret i undersøgelsen. Jane Kraglund tilkendegav, at det forventede hun ikke, at Carl Holst blev.

Torsdag den 5. november 2015 blev Carl Holst telefonisk kontaktet af advokat Jens Lund Mosbek, KR, der orienterede ham om, at der forelå et udkast til undersøgelsesrapport (som viser sig at være dateret den 4. november 2015).

Det må således ved sagens vurdering lægges til grund, at KR har udarbejdet en undersøgelsesrapport til Region Syddanmark, uden at Carl Holst har været involveret.

I undersøgelsesrapporten, side 3, bilag C, er følgende anført:

”Vi finder anledning til at fremhæve, at vi ikke har gennemført en samtale med den tidligere regionrådsformand Carl Holst, der ligeledes ikke har haft advokat til at gennemgå rapporten. På den baggrund er det vores anbefaling, at Carl Holst tilstilles en kopi af denne rapport og samtidig gives mulighed for at kommentere herpå forud for den politiske behandling og en eventuel offentliggørelse af rapporten, således at hans syn på de beskrevne forløb og hans bemærkninger til rapportens indhold kommer til at indgå i forbindelse med den politiske behandling af forløbet.”

Den 5. november 2015 om eftermiddagen kontaktede advokat Jens Lund Mosbek telefonisk Carl Holst for at orientere ham om rapporten. Advokaten tilkendegav, at rapporten skulle tilstilles Region Syddanmark mandag den 9. november 2015 kl. 10.00, og advokat Jens Lund Mosbek ville tilstille Carl Holst rapporten forinden, således at han kunne fremkomme med sine kommentarer, så disse kunne blive forelagt regionsrådet (forretningsudvalget) mandag den 9. november 2015. Carl Holst fik frist til at fremkomme med sine bemærkninger til senest søndag den 8. november 2015 kl. 20.00.

På direkte forespørgsel fra Carl Holst om, hvorvidt han burde engagere en advokat, tilkendegav advokat Jens Lund Mosbek, at han ikke anså det for nødvendigt.

Som bilag D vedlægges fremsendelsesmail af 5. november 2015 fra KR til Carl Holst. Umiddelbart efter, at Carl Holst havde haft lejlighed til at gennemse rapporten, meddelte han KR, bilag E, den 5. november 2015 følgende:

"Trods din vurdering af, at jeres rapport ikke burde give anledning til, at jeg bør engagere en advokat, har jeg nu tænkt mig at gøre dette alligevel efter læsningen af jeres rapport.

Jeg har kontaktet K. Németh ...

Årsagen er, at der – ved en hurtig gennemlæsning af rapporten – er en række fejl og manglende oplysninger."

Herefter kontaktede Carl Holst Advokaterne Németh & Sigetty A/S.

Det må således lægges til grund, at KR ikke alene har gennemført undersøgelsen, uden at Carl Holst blev involveret, men at KR frarådede Carl Holst at engagere en advokat.

II. Udviklingen efter Carl Holst har engageret Advokaterne Németh & Sigetty A/S.

Umiddelbart efter Carl Holsts kontakt til advokatfirmaet, tilskrev advokat K.L. Németh advokat Jens Lund Mosbek den 6. november 2015. Mailen vedlægges som bilag F. Advokat Jens Lund Mosbeks svar af 6. november 2015 vedlægges som bilag G.

Det blev klart tilkendegivet over for advokat Jens Lund Mosbek, at fristen for afgivelse af svar ikke kunne overholdes.

Den 8. november 2015, hvor advokat K.L. Németh fortsat opholdt sig i udlandet, men havde en telefonisk drøftelse med advokat Jens Lund Mosbek, oplyste advokat Jens Lund Mosbek, at han var i gang med udarbejdelse af nyt udkast til rapport. Udkastet blev udarbejdet efter advokat K.L. Némeths henvendelse og ville blive fremsendt til forretningsudvalget den 9. november 2015. Mail af 9. november 2015 fra advokat Jens Lund Mosbek vedlægges som bilag H. Det omtalte bilag 1 svarer til det kommissorium, der er udarbejdet den 22. oktober 2015. Tidligere kommissorium er ikke omtalt.

Den 9. november 2015 modtog advokat K.L. Németh et udkast til rapport, der nu er dateret den 9. november 2015 og påført "**Foreløbig rapport**". Den foreløbige rapport vedlægges som bilag I. Rapporten adskiller sig på væsentlige punkter fra den tidligere rapport (af 4. november 2015). I modsætning til rapporten af 4. november 2015, indeholder den såkaldte foreløbige rapport bemærkning om:

"I forbindelse med vores undersøgelse er der blevet afdækket en række konkrete forhold, der rejser spørgsmål om, hvorvidt regionen har afholdt udgifter, der relaterer sig til den tidligere regionrådsformand Carl Holst uden at den fornødne regionale interesse har været til stede.

På den baggrund er det blevet besluttet at gennemføre en høring af Carl Holst, så han får mulighed for dels at gøre sig bekendt med indholdet af denne foreløbige rapport og de relevante bilag, som angår problemstillingen om, hvorvidt regionen har afholdt udgifter med urette, og dels at fremkomme med sine kommentarer hertil, inden der foretages en endelig vurdering af de nævnte forhold samt gennemføres en endelig politisk behandling heraf."

Det anføres endvidere:

"Som følge heraf er denne rapport alene en foreløbig rapport. Carl Holst er blevet anmodet om at fremkomme med sine bemærkninger til denne foreløbige rapport senest mandag den 16. november, hvorefter vi vil udarbejde en endelig rapport til brug for behandling på regionrådsmødet den 23. november 2015. Såfremt den endelige vurdering fører til, at en eller flere af de omhandlede udgifter har været afholdt uden en fornøden regional interesse, vil det tillige skulle vurderes, om RSD på det grundlag kan rejse et tilbagebetalingskrav mod Carl Holst."

På dette tidspunkt har Carl Holst eller hans rådgivere endnu ikke haft lejlighed til at kommentere rapporten og blev først den 10. november 2015, efter udtrykkelig anmodning herom, gjort bekendt med de bilag, KR åbenbart har ladet indgå i undersøgelsen. Advokat K.L. Némeths mail af 11. november 2015 vedlægges som bilag J. Det anføres heri bl.a.:

"Jeg skal – som allerede tilkendegivet over for Dem, og som jeg senere i andet regi vil redegøre for – påtale, at Deres undersøgelse på helt afgørende punkter tilsidesætter de af Danske Advokaters Arbejdsgruppe for Advokatundersøgelser givne praktiske vejledning til udførelse af advokatundersøgelser.

Som sagen har udviklet sig har min klient ikke haft mulighed for kontradiktion, før rapporten er offentliggjort, og før min klient er gjort bekendt med rapportens konklusioner. Pressen havde, inden jeg modtog seneste udgave af rapporten, allerede modtaget rapporten."

På dette tidspunkt var den såkaldte foreløbige rapport fremsendt til Region Syddanmark med henblik på behandling på forretningsudvalgsmøde. Umiddelbart efter rapportens fremkomst til Region Syddanmark, blev rapporten – selv om den skulle behandles på et lukket forretningsudvalgsmøde – offentliggjort. På dette tidspunkt har Carl Holst ikke haft lejlighed til at påtale de urigtige oplysning-

ger og fejlagtige juridiske vurderinger rapporten indeholdt. Ikke desto mindre er rapporten bragt i omløb og udleveret bl.a. til pressen. Det fremgår ikke af den foreløbige rapport (bilag I), at den var fortrolig.

Advokat Jens Lund Mosbeks mail af 12. november 2015 vedlægges som bilag K.

Det må således lægges til grund, at KR har udarbejdet en rapport af 4. november 2015 og en "foreløbig rapport" (ikke hemmeligstempelt) af 9. november 2015, uden at Carl Holst har haft adgang til en kontradiktion.

-oo0oo-

III. Baggrunden for nærværende redegørelse.

Det blev mellem KR og undertegnede aftalt, at rapporten først blev færdiggjort, når Carl Holst har haft lejlighed til at kommentere de foreliggende rapporter. Ikke desto mindre modtog offentligheden allerede den 9. november 2015 rapporten med de mange fejlagtige faktuelle oplysninger og fejlagtige juridiske vurderinger.

Efter det oplyste, deltog repræsentanter for KR i forretningsudvalgs mødet den 10. november 2015. Repræsentanter for Carl Holst blev ikke indbudt og havde således ikke mulighed for at kommentere det udkast, der blev forelagt forretningsudvalget. Forretningsudvalget behandlede således den foreløbige rapport, uden at Carl Holst eller undertegnedes kommentarer forelå.

IV. Processuelle forhold omkring udarbejdelse af rapporten.

Ved gennemgang af de 2 rapporter, kunne det konstateres, at de forklaringer, rapporterne er baseret på, er anonymiseret og ikke gengivet. Det fremgår ikke af rapporterne, om det alene er ansatte eller – som det senere har vist sig at være tilfældet – også regionrådsmedlemmer, der har afgivet forklaring.

Det må således lægges til grund, at rapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger afgivet af anonymiserede vidner, ansatte og regionrådsmedlemmer. Trods gentagne opfordringer dertil, har KR ikke ønsket at udlevere de notater, der er udarbejdet i forbindelse med afhøringerne – end ikke i anonymiseret form. Det kan derfor ikke lægges til grund, at gengivelserne og konklusionerne i rapporterne er korrekte. Det bemærkes, at kun en af rapportens forfattere har deltaget i afhøringerne.

Det må ved vurdering af rapporterne lægges til grund, at rapporterne ikke er udarbejdet i overensstemmelse med de af Danske Advokater udarbejdede "Praktisk vejledning til udførelse af Advokatundersøgelser", godkendt af Danske Advokaters bestyrelse den 2. februar 2012. Der henvises særligt til vejledningens pkt. 6 om "**De berørtes rettigheder**". Det må lægges til grund, at vejlednin-

gen på ethvert punkt er tilsidesat. Carl Holst har ikke haft adgang til kontradiktion og har ikke haft adgang til bisidder på det tidspunkt, hvor der nu foreligger 2 rapporter – den seneste betegnet som ”Foreløbig rapport”.

Mail af 12. november 2015 fra advokat K.L. Németh til advokat Jens Lund Mosbek vedlægges som bilag L. Særligt skal fremhæves spørgsmål 1,

- ”1. Har regionsmedlemmer afgivet forklaring anonymt?*
- 2. Jeg må kræve, at alle referater og interviews (afhøringer) udleveres, eventuelt i anonymiseret*
- 5. Mail af 19. februar 2013 fra regionen til leverandøren af taler til regionen om påstået ændring af fakturaen.”*

Det er mail af 19. februar 2013 fra en medarbejder i Regionen til den eksterne leverandør, der har givet anledning til advokatundersøgelsen.

Ingen af disse punkter er imødekommet, hvorfor det må lægges til grund, at Carl Holst ikke er bekendt med henvendelsen af 19. februar 2013, ikke er bekendt med de afgivne forklaringer og ikke har modtaget oplysning om, hvorvidt andre end ansatte, herunder regionalpolitikere, har afgivet forklaring.

Advokat K.L. Némeths mail af 13. november 2015 til advokat Jens Lund Mosbek vedlægges som bilag M.

V. Bilagssamling.

Den 10. november 2015 udleverede KR efter udtrykkelig anmodning derom, de bilag, der angiveligt danner grundlag for de 2 rapporter. Bilagssamlingen, der er på 179 sider, indeholder fakturaer, kopier af taler og andet usystemiseret materiale. For en meget væsentlig del vedrører de fremlagte bilag ikke den tidligere regionrådsformand Carl Holst, men danner åbenbart på trods heraf grundlag for de konklusioner, KR drager. Bilagene dækker en periode fra 2008-2015. Som det vil fremgå nedenfor, kan bilagene ikke danne grundlag for de meget generelle og upræcise konklusioner, KR når frem til i de 2 rapporter, hvoraf rapporten den 9. november 2015, trods det ufuldstændige indhold, er lækket til offentligheden.

VI. Ikke-undersøgt relevant materiale.

KR finder trods formulering af kommissoriet anledning til udtale sig om ”**dårligt arbejdsmiljø og organisatoriske forhold, herunder uhensigtsmæssig direktions- og ledelsesstruktur**”. På hvilket grundlag, de i meget generelle vendinger holdte udtalelser, KR fremkommer med, fremgår ikke

af rapporterne. Derimod må det konstateres, at KR ikke finder anledning til at undersøge – endsige fremlægge – de igennem årene løbende udarbejdede medarbejdertilfredshedsundersøgelser i Region Syddanmark (MTU-rapporterne), der foreligger for hvert år.

KR har ikke fundet anledning til at omtale eller fremlægge, at den omtalte direktions- og ledelsesstruktur var etableret efter høring i MED-systemet i regionen, og vedtaget af et enigt regionsråd i juni 2010. Det vedtagne forslag om fremtidig direktionsstruktur i Region Syddanmark vedlægges som bilag N.

KR's rapporter indeholder ikke oplysning om, hvorvidt KR som led i udarbejdelsen af undersøgelsesrapporterne har været i kontakt med Region Syddanmarks revision og herunder kontrolleret og konstateret, om de i rapporten omtalte udgifter, som KR forholder sig kritisk til, er afholdt i overensstemmelse med lagte budgetter og efterfølgende revideret og er indgået i Region Syddanmarks årsregnskaber. Det må derfor lægges til grund, at samtlige udgifter er afholdt i overensstemmelse med regionens budgetter og efterfølgende attesteret og betalt, og har ikke givet hverken den interne eller eksterne revision anledning til bemærkninger.

Rapporterne er åbenbart udarbejdet, uden at KR var i besiddelse af det fuldstændige materiale, og alene på grundlag af det materiale, nogen har udvalgt og overladt til KR. Der henvises til KR's mail af 14. november 2015 (vedlægges som bilag O), hvor der henvises til, at rapporterne er udarbejdet på grund af materiale, ”**som vi er i besiddelse af**”.

-oo0oo-

Rapporterne indeholder beskrivelse af det ”relevante juridiske grundlag”. Der henvises til foreløbig rapport af 9. november 2015 side 11. Det, der imidlertid beskrives som det relevante grundlag, er langt fra en rimelig, korrekt eller fuldstændig beskrivelse af det relevante grundlag for vurdering af de rejste spørgsmål. Således undlader KR at omtale den foreliggende vejledning udarbejdet af KL og Økonomi- og Indenrigsministeriet om ”**Det Politiske Arbejde i Kommunalbestyrelse og Udvalg.**” Trods vejledningens klare beskrivelse af bl.a. kommunalbestyrelsens muligheder for at sikre sig god betjening fra forvaltningen, herunder vejledning om, hvilken bistand der kan ydes fra forvaltningens side, til kommunalbestyrelsen og til enkeltmedlemmer.

KR finder anledning til at henvise til en afgørelse fra Indenrigsministeriet af december 1997 vedrørende et Bydelsråds beslutning om at afholde nogle udgifter, men undlader at omtale den af Statsforvaltningen (Tilsynet) den 14. august 2014 truffene beslutning om afholdelse af udgifter til borgmesters deltagelse i kommunalt finansieret uddannelsesforløb. Statsforvaltningens afgørelse vedlægges nærværende redegørelse som bilag P.

VII. Bemærkninger til den foreløbige rapport.

Bemærkningerne i det følgende indeholder henvisning til undersøgelsesrapporten af 9. november 2015.

Bemærkninger til undersøgelsesrapportens afsnit 3, "Generel beskrivelse af det faktiske forløb (kommissoriets punkt 1)":

Undersøgelsesrapportens afsnit 3.1 redegør for det konkrete sagsforløb i forbindelse med tilretningen og ændringen af fakturaen fra en ekstern leverandør. KR peger i denne forbindelse på, at den eksterne leverandør i en mail af 19. februar 2013 blev bedt om at ændre i teksten på fakturaen. Den pågældende mail er ikke udleveret til os. Vi har anmodet KR om at udlevere mailen til os, så vi kan konstatere, hvorledes anmodningen er blevet fremsat og af hvem, men KR har meddelt, at mailen ikke er relevant for Carl Holsts besvarelse af spørgsmålene i rapporten herom.

Det har derfor ikke været muligt at forholde sig til denne del af rapporten, idet det dog bemærkes, at Carl Holst på det kraftigste afviser på nogen måde at have medvirket til, at den pågældende faktura blev ændret. Carl Holst har således hverken taget initiativ til eller været bekendt med, at den pågældende faktura blev ændret. Rent faktisk var Carl Holst ikke i Danmark den 19. februar 2013. Han rejste udenlands med familien den 10. februar 2013 og kom tilbage en måned senere. Under hans fravær fungerede Poul-Erik Svendsen (Socialdemokratiet) som regionsrådsformand. Derfor har Carl Holst ingen erindring om, at forvaltningen skulle have taget initiativ til at ændre den pågældende faktura.

Undersøgelsesrapporten konkluderer således også, at man ikke har kunne afdække den konkrete overvejelse bag anmodningen af 19. februar 2013 om anonymiseringen af fakturaen.

Ikke desto mindre henviser KR til et *"dårligt og frygtsomt arbejdsmiljø, særligt hvad angår de medarbejdere, der organisatorisk eller funktionsmæssigt var "tæt på" den tidligere regionsrådsformand, og den konkrete hændelse han have været begrundet heri."* KR anfører også, at administrationen var bange for at sige fra over for den daværende regionsrådsformand, herunder i forhold til opgaver, der ikke umiddelbart blev anset som regionsopgaver.

KR vurderer, at det dårlige arbejdsmiljø og frygten for konsekvenserne ved at sige nej i forhold til opgaver, der ikke vedrørte relevante regionale interesser, kan have været den væsentligste årsag til forløbet.

KR fremkommer ikke med dokumentation for sine tendentiøse synspunkter. KR er af Region Syddanmark blevet anmodet om at redegøre for sagsforløbet omkring ændring af fakturaen, herunder baggrund og bevæggrund. Da KR ikke har været i stand til at afdække dette og har konstateret, at Carl Holst ikke har været involveret i ændringen, fremkommer man med en række subjektive vur-

deringer for hvorfor fakturaen er blevet ændret, uden at disse subjektive vurderinger kan dokumenteres. Dette er stærkt kritisabelt og rækker udover rammerne for kommissoriet.

Hvis KR havde undersøgt det psykiske arbejdsmiljø i Region Syddanmark, ville KR således have kunne konstatere, at de årlige medarbejdertilfredshedsundersøgelser (MTU) viste, at medarbejderne i råds- og direktionsekretariatet oplevede samarbejdet som særdeles tilfredsstillende. Ingen MTU fra de senere år med Carl Holst som regionsrådsformand understøtter KR's subjektive og udokumenterede vurdering af arbejdsmiljøet.

Derudover henviser KR til en uhensigtsmæssig direktions- og ledelsesstruktur som en del af hovedårsagen til forløbet bag ændringen af fakturaen. Det fremgår ikke af undersøgelsesrapporten hvorfor direktions- og ledelsesstruktur i 2013 pludselig forårsagede uklare referencelinjer.

Den daværende direktions- og ledelsesstruktur trådte i funktion i 2010 efter enstemmig vedtagelse i Regionsrådet den 28. juni 2010. Medarbejderne havde endvidere været hørt om direktions- og ledelsesstruktur i MED-udvalget.

Det er derfor nyt for Carl Holst, at direktions- og ledelsesstrukturen skulle have været klar, ligesom det er uklart for Carl Holst hvorfor direktions- og ledelsesstrukturen, herunder en splid mellem direktionsmedlemmerne, overhovedet har været en hovedårsag til forløbet omkring ændringen af fakturaen.

Dette afdækkes imidlertid ikke nærmere i KR's undersøgelsesrapport, hvorfor det ikke har været muligt for Carl Holst at forholde sig nærmere hertil. Det skal dog bemærkes, at Carl Holst i sin tid som regionsrådsformand ikke har været bekendt med et dårligt psykisk arbejdsmiljø, eller at medarbejderne har været bange for at sige ham imod eller sige fra.

Det er efter vores opfattelse imidlertid påfaldende, at embedsmændene i forbindelse med udarbejdelsen af talen til afholdelse på den liberale Højskole i foråret 2014 ikke var bekymrede for at sige fra over for at skulle udarbejde talen, jf. undersøgelsesrapportens afsnit 6.1.2. Hvis embedsmændene frygtede Carl Holst, er det påfaldende, at man alligevel turde sige ham i mod i forhold til netop dette oplæg.

Bemærkninger til undersøgelsesrapportens afsnit 4, "Beskrivelse af det relevante juridiske grundlag":

I undersøgelsesrapportens afsnit 4 angiver KR, at der redegøres for det relevante juridiske grundlag. Det er vores opfattelse, at det i afsnittet angivne regelgrundlag er uden betydning for vurderingen af Carl Holsts adfærd i den i undersøgelsesrapporten konkrete sammenhæng (og andre sammenhænge i øvrigt). Eksempelvis redegøres der for det forvaltningsretlige princip om saglighed i forvaltningen

ved regionens myndighedsudøvelse. Det som er relevant i forhold til vurderingen af Carl Holsts adfærd i den konkrete situation, er imidlertid et spørgsmål om faktisk forvaltningsmyndighed.

Tilsvarende redegøres der for princippet om god forvaltningsskik og tjenestemandslovens § 10 om tjenestemandens pligt til at overholde de regler der måtte gælde for hans stilling. Begge forhold er uden betydning for vurderingen af Carl Holsts adfærd, idet Carl Holst ikke er tjenestemand, og fordi den undersøgte adfærd ikke er rettet mod borgerne.

Det relevante regelgrundlag for Carl Holsts adfærd i forhold til sprogundervisning, organisationsrådgivning (i undersøgelsesrapporten fejlagtigt angivet som coaching) mv. er reguleret af regionsloven, og Carl Holsts adfærd – både ift. til de forhold som er genstand for undersøgelse i undersøgelsesrapporten og i øvrigt som regionsrådsformand – har været i fuld overensstemmelse med reglerne i regionsloven.

Bemærkninger til undersøgelsesrapportens afsnit 5, ”Den juridiske vurdering (Kommissoriets punkt 2”):

Nedenfor redegøres der nærmere for Carl Holsts deltagelse i de enkelte arrangementer, som er fremhævet i undersøgelsesrapporten.

Indledningsvis bemærkes om Carl Holsts deltagelse i forskellige arrangementer, at han i sin egenskab af regionsrådsformand løbende blev inviteret til at tale ved en række arrangementer og om en række samfundsmæssige forhold. Det var et naturligt led i hans virke som regionsrådsformand at deltage i den demokratiske debat. Carl Holst deltog derfor også i sin egenskab af regionsrådsformand i en række arrangementer, der omhandlede folkeoplysning, højskoler og i den sammenhæng helt naturligt Grundtvig.

Af særlig betydning i netop Region Syddanmark er folkeoplysningen, højskolerne og i særdeleshed Grundtvig. En stor del af højskolebevægelsen har således sit udspring i Region Syddanmark.

Carl Holst fandt det derfor naturligt, at han som regionsrådsformand kunne tale om disse kernepunkter i det danske demokrati – også med bistand fra sekretariatet i regionen.

Højskolerne, og dermed folkeoplysningen, har gennem årene bidraget til en del af det politiske arbejde i Region Syddanmark. Tilbage i 2007 brugte man aktivt de ni folkehøjskoler i Region Syddanmark til at facilitere den folkelige inddragelse i udarbejdelsen af den Regionale Udviklingsplan. Også i forbindelse med markeringen af 150 året for Slaget ved Dybbøl støttede Region Syddanmark et grænseoverskridende projekt, der samlede unge fra begge sider af grænsen. Det såkaldte projekt Generation Slesvig samlede de unge mennesker på et 14 dages Højskoleophold i henholdsvis Leck og på Højskolen Østersøen i Aabenraa.

Samtlige arrangementer, som Carl Holst har deltaget i og er blevet inviteret til, har været i kraft af hans egenskab som regionsrådsformand og dermed som politiker, idet han er valgt som politiker til hvervet som regionsrådsformand. KR's bemærkning under afsnit 5.1.2 i forhold til et arrangement den 23. november 2012 om, at det ikke kan udelukkes, at Carl Holst har deltaget som politiker og ikke i sin egenskab af regionsrådsformand savner derfor mening. Som regionsrådsformand er Carl Holst politiker, og han repræsenterede Region Syddanmark ved det pågældende arrangement.

Det bemærkes i denne forbindelse, at forvaltningens bistand til Carl Holst ved dennes deltagelse i de omtalte arrangementer er i overensstemmelse med reglerne herfor. Eksempelvis kan henvises til Kommunernes Landsforenings og Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledning om det politiske arbejde i kommunalbestyrelser og udvalg, hvoraf det på side 44 fremgår, at forvaltningen kan yde teknisk bistand til kommunalbestyrelsesmedlemmerne (herunder borgmesteren). Forvaltningen må imidlertid ikke yde bistand til formuleringen af indholdet af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmers politik eller forslag. Det er således ikke i strid med reglerne for administrationens bistand til en regionsrådsformand at udarbejde en tale til eksempelvis et Venstre-arrangement, hvor regionsrådsformanden udtaler sig om det frie sygehusvalg, da sygehusene ligger under regionernes ansvarsområde.

Vi bemærker, at det er fast antaget, at Kommunernes Landsforenings og Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledning også gør sig gældende i relation til Regionerne og regionsrådsmedlemmerne og regionsrådsformændene.

Som det fremgår af de enkelte oplæg, jf. endvidere bemærkningerne hertil nedenfor, er der på intet tidspunkt tale om, at forvaltningen har medvirket til at yde bistand til at formulere politik for Carl Holst.

I forhold til de oplæg, som beskrives i undersøgelsesrapportens afsnit 5, kan følgende bemærkes:

Oplæg den 19. november 2012

Carl Holst erindrer ikke, at have holdt et oplæg den 19. november 2012 og har ved en gennemgang af sin kalender heller ikke kunne konstatere dette.

Derimod kan Carl Holst konstatere, at han deltog i et arrangement i "Kredsen" (under Dansk Folkeoplysnings Samråd) 11. oktober 2012. Foruden at omtale folkeoplysningens betydning for folkestyret, talte Carl Holst også om Region Syddanmarks initiativ om regelforenklings og det grænseoverskridende samarbejde. Herunder også om Region Syddanmarks støtte til Sønderborg som Europæisk Kulturhovedstad 2017.

Hvis det er dette oplæg, som der omtales i KR's undersøgelsesrapport, kan det fastslås, at oplægget var af klar regionalpolitisk relevans.

Oplæg den 23. november 2012

I denne tale fortalte Carl Holst om regionens eget grænsepanel, som består af tusinde personer syd og nord for grænsen, samt om grænselandets udfordringer, som i hele regionens levetid har spillet i en stor rolle for Region Syddanmark.

Debatmødet fandt sted på Mors, et område, hvor Carl Holst aldrig har haft nogen interesse i at føre valgkamp.

I redegørelsen beskrives det, at også politikerne Stephan Keinschmidt, Søren Krarup og Per Gilberg deltog. Ingen af deltagerne var imidlertid inviteret på grund af deres partipolitiske tilhørsforhold og Per Gilberg var formand for Dansk Skoleforening for Sydslesvig og ikke politiker.

Oplægget var således af klar regionalpolitisk relevans.

Oplæg den 10. januar 2013

Ved dette møde blev Carl Holst præsenteret som regionsrådsformand i forbindelse med omtalen af arrangementet. Carl Holst talte om Grundtvig og tog blandt andet udgangspunkt i en række af Grundtvigs salmer. I den forbindelse talte Carl Holst om folkestyre og folkeoplysning. Dette var væsentlige emner for Carl Holst som regionsrådsformand at drøfte, ikke mindst i forhold til debatten om hvorvidt eksempelvis regionerne skulle ledes af direkte valgte medlemmer.

Oplægget var således af klar regionalpolitisk relevans.

Oplæg den 20. januar 2013

Det har ikke været muligt for Carl Holst at fastslå, at han har holdt et oplæg den 20. januar 2013.

Den pågældende dag var en søndag og ved en gennemgang af forskellige kalendere, har det ikke været muligt at konstatere, at han skulle have holdt oplæg den pågældende dag.

Oplæg den 3. februar 2013:

Carl Holst blev inviteret til dette arrangement i Liberalt Oplysningsforbund (LOF) i sin egenskab af regionsrådsformand. I programmet blev han også præsenteret som sådan. Foruden Carl Holst deltog den daværende kulturminister Marianne Jelved (radikale venstre).

Arrangementet var en "sofadebat" mellem daværende kulturminister Marianne Jelved og Carl Holst under emnet: "Har det danske samfund brug for folkeoplysning i fremtiden?"

I sin tale kom Carl Holst med betragtninger om folkestyre og folkeoplysning samt om højskolebevægelsens betydning og hvorfor man også har brug for dens værdier fremover.

Oplægget var således af klar regionalpolitisk relevans.

Anonymiseringen af fakturaen

Der henvises til vores bemærkninger ovenfor for så vidt angår anonymiseringen af fakturaen.

Bemærkninger til undersøgelsesrapportens afsnit 6, "Afdækning af lignende sager eller andre forhold, der fordrer en særlig opmærksomhed (Kommissoriets punkt 3 og 5"):

Anonymisering af fakturaer

Der redegøres i afsnittet for, at leverandøren af sprogtydelser i et enkelt tilfælde skulle være blevet bedt om, at ændre i en faktura, så Carl Holsts navn ikke fremgik. Der er ikke redegjort for baggrunden for denne anmodning eller for hvornår det skulle have fundet sted.

Carl Holst kan på det kraftigste afvise, at han på nogen måde skulle have været involveret i ændringen af den pågældende faktura.

Udarbejdelse af taler til andre formål end regionsformål

Afsnittet indledes med, at KR oplyser, at de er blevet opmærksomme på, at der både internt i Regionen og af den eksterne leverandør er udarbejdet taler, der ikke havde et regionalpolitisk formål. Dette skulle særligt have været tilfældet i perioden fra 2013 og frem til folketingsvalget.

For det første skal der hertil anføres, at den eksterne leverandør, efter oplægget til sofaarrangementet med Marianne Jelved den 3. februar 2013, efter Carl Holsts erindring ikke har leveret taler eller oplæg til Carl Holst frem til folketingsvalget i 2015. KR har trods opfordring hertil ikke været i stand til at fremlægge ét eksempel på en tale eller et oplæg, som den eksterne leverandør skulle have leveret efter 3. februar 2013 og frem til folketingsvalget mere end 2 år senere.

For det andet skal det anføres, at samtlige taler og oplæg til taler, der har været udarbejdet internt i Regionen har haft et regionalpolitisk formål frem til 2015. Carl Holsts deltagelse i arrangementet på den Liberale Højskole skete således som regionalpolitikere.

Bestilling af avisabonnement

Hertil bemærkes, at KR, tilsyneladende efter en fornyet undersøgelse, siden udgivelsen af de to første udkast til rapporter, har konstateret, at Carl Holst ikke har modtaget 37 aviser til sekretariatet og 10 aviser til privatadressen.

KR har konstateret, at der til sekretariatet er leveret 13 aviser samt Ritzau (elektronisk). Af de 13 aviser er seks forskellige regionale udgaver af Jydske Vestkysten, samt en række andre regionale aviser, der dækker Region Syddanmarks område, og som gjorde såvel administrationen som Carl Holst i stand til at følge med i hele regionen. Disse aviser er ikke leveret til Carl Holst, men til sekretariatet og anvendt af hele sekretariatet.

Det var vigtigt for Carl Holst som regionsrådsformand at holde dels sig selv og dels administrationen opdateret om alle forhold – på nationalt, regionalt og lokalt plan – om alle forhold, der havde betydning for Region Syddanmark. Carl Holst ønskede således at være konstant opdateret om alle forhold, der kunne have indflydelse på Region Syddanmark i almindelighed og på de arbejdsområder, som Region Syddanmark i henhold til regionsloven skulle varetage, således at Carl Holst til stadighed kunne varetage regionens interesser bedst muligt. Dette kunne ikke gøres ved at holde en enkelt avis, og da Region Syddanmark geografisk dækker over et stort område, var det nødvendigt med abonnement på de regionale aviser for at kunne dække hele regionens område.

Foruden de ovennævnte aviser til sekretariatet har Carl Holst på sin privatadresse i hverdage (man-fre) fået leveret tre aviser: Jydske Vestkysten (Vejen udgaven – som ikke blev leveret i sekretariatet), Jyllandsposten og Børsen. Om fredagen modtog Carl Holst tillige Weekendavisen. Lørdag samt søndag modtog Carl Holst foruden Jydske Vestkysten og Jyllandsposten endvidere Berlingske, Politiken og BT. Endelig modtog Carl Holst Ekstra Bladet elektronisk.

Det samlede antal aviser som Carl Holst modtog på privatadressen udgjorde således 8 aviser, og maksimalt modtog han 6 aviser på én dag.

KR har ikke redegjort for, hvordan advokatkontoret har kunnet angive, at der blev leveret henholdsvis 37 aviser til regionen og 10 til privatadressen.

Det er stærkt kritisabelt, at KR kan fremkomme med så graverende fejl i deres to første udkast til rapporter.

Sprogundervisning

Som formand for Region Syddanmark har Carl Holst haft en lang række repræsentative opgaver i forhold til andre lande, hvor det har været nødvendigt for Carl Holst at kunne beherske engelsk på et højt niveau. Det fremgår således også af Regionsloven § 5, stk. 1 nr. 2, litra e, at Regionsrådet skal varetage samarbejdet med andre landes myndigheder.

Samarbejdet mellem Region Syddanmark og andre landes myndigheder kom blandt andet til udtryk ved, at regionen allerede i 2007 fortsatte det daværende Fyns Amts samarbejdsaftaler med den kinesiske provins Guangdong. Guangdong er den provins i Kina, hvor de to store syddanske virksomheder Danfoss og Linak har fabrikker. Samarbejdsaftalen medførte flere delegationsbesøg fra Guangdong-provinsen og besøg hos dem. Det var et samarbejde, som Region Syddanmark gav højt prioritet, og vurderingen var, at potentialet for samarbejdet var stort for regionen. Ikke mindst i forhold til sundhedssamarbejde, erhvervssamarbejde indenfor energi samt turisme, hvor Regionen har kunnet trække på tilknytningen til H.C. Andersen, som betyder meget for kineserne.

Derudover blev der gennem årene indgået flere samarbejdsaftaler med internationale virksomheder, bl.a. Philips og Cisco for at nævne enkelte. Endelig blev Carl Holst indbudt til at tale ved en række internationale arrangementer og besøg. I forbindelse med disse taler, og hans forberedelse af disse, blev talen ofte gennemgået med en medarbejder fra IBL Sprogservice. På samme vis kunne Carl Holst i forbindelse med drøftelser, forhandlinger eller officielle besøg have behov for at gennemgå temaer, emner og fagudtryk forud for disse drøftelser.

På grund af en travl kalender havde Carl Holst svært ved at finde tid til systematisk undervisning, og han valgte derfor i to omgange at lægge intensiv sprogundervisning i udlandet ind i juli i 2012 og 2014, da juli måned oftest er mødefri i Regionen.

Det fremgår af undersøgelsesrapporten og det fremsendte bilagsmateriale, at der til Regionen fra en nærmere angivet leverandør er leveret undervisningsforløb til medarbejdere i forvaltningen, til medlemmer af direktionen og til regionsrådsmedlemmerne Karsten Uno Petersen og Poul-Erik Svendsen til en samlet udgift af i alt 250.000 kr. i perioden 2010-2015. Så vidt det har kunnet konstateres på baggrund af de fremsendte bilag dækker de kr. 250.000 kr. også over udgifter til sprogundervisning af personale på de forskellige sygehuse i Regionen.

Ved en gennemgang af de fremsendte bilag kan det konstateres, at der i forhold til Carl Holst er anvendt i alt kr. 70.379 kr. ekskl. moms i perioden 2010-2015, svarende til en gennemsnitlig årlig udgift på kr. 12.796. Dette beløb dækker over såvel sprogundervisning som oversættelser af taler mm.

Det er utvivlsomt, at det har været i Regionens interesse at sikre, at Regionens repræsentant i forhold til samarbejdet med andre landes myndigheder og virksomheder, beherskede engelsk på et tilstrækkeligt højt niveau til at kunne begå sig, og at de afholdte udgifter hertil ikke har oversteget hvad der kan betegnes som nødvendige og rimelige udgifter. Det er tværtimod vores vurdering, at udgiften til at sikre Carl Holst nødvendige sprogkundskaber har været på et særdeles acceptabelt niveau.

Til sammenligning skal anføres, at samtlige medlemmer af Folketinget har adgang til 50 lektioner (betalt) i engelsk eller fransk.

Kursus på Insead

Der er under afsnit 6.3.2 redegjort for at Carl Holst i 2014 deltog i et Insead-kursus med titlen "High Performance Leadership" i Paris. Prisen for deltagelse i kurset var ifølge KR ca. kr. 92.000 DKK (CHF 13.500).

Det bemærkes for det første hertil, at kurset blev afholdt i Lausanne i Schweiz og ikke i Paris. For det andet var det ikke et Insead, men et IMD kursus. For det tredje bemærkes, at prisen for deltagel-

se i kurset på CHF 13.500 ikke svarer til DKK 92.000 men til ca. DKK 81.500,00 den 13. august 2013, hvor deltagelsen blev betalt.

KR henviser i undersøgelsesrapporten til en afgørelse af 19. december 1997 vedrørende Indre Nørrebro Bydelsråd. Såfremt KR havde påtaget sig at undersøge om den pågældende afgørelse fortsat var udtryk for gældende ret, ville KR kunne have konstateret, at den pågældende afgørelse ikke længere er udtryk for gældende ret.

Statsforvaltningen har således i en afgørelse af 14. august 2014 om et konkret uddannelsesforløb betalt af kommunen for en borgmester, der ville gennemføre et uddannelsesforløb på Roskilde Universitet til en pris af ca. kr. 115.000, fastslået, at det var lovligt for borgmesteren at gennemføre den pågældende uddannelse.

Som regionsrådsformand havde Carl Holst det øverste administrative ansvar for regionen. Det vil sige for 25.000 medarbejdere og en årlig omsætning på ca. 25 milliarder kroner. Ud over det administrative ansvar har regionsrådsformanden også et ansvar for at sikre gode politiske beslutningsprocesser i forhold til behandling af politiske emner og sager.

Det er i dag helt sædvanligt, at ledelser i det offentlige tager en såkaldt Master of Public Administration (MPA) til en pris af ca. kr. 200.000 for at forbedre deres lederevner i deres stillinger eller hverv i det offentlige. Også en lang række ledere i Region Syddanmark har taget en sådan uddannelse.

Det er således utvivlsomt i regionens interesse, at Carl Holst deltog i en lederuddannelse på højt niveau for at forbedre sine lederevner i den krævende stilling som regionsrådsformand.

Coaching

KR har – uvist af hvilken årsag – anvendt betegnelsen coaching om den ydelse der er blevet leveret til Regionen af konsulentvirksomheden de Paoli & Partners.

Det skal hertil bemærkes, at det ikke har drejet sig om coaching, men om organisationsrådgivning og bistand i forbindelse med ansættelse af eksempelvis direktionsmedlemmer eller anden højerestående ledelse i hele regionen.

KR anfører, at det drejer sig bistand for ca. kr. 750.000 over en periode på 5½ år fra 2010 til 2015. Af de til os tilsendte bilag, kan vi konstatere, at det angår bistand for kr. 441.080,14 i den nævnte periode. Af denne bistand på kr. 441.080,14 er en betydelig del (mere end 1/3) anvendt af Sundhedsinnovation Syd, som er en institution i Regionen med selvstændigt budget. Carl Holst har således ikke været involveret i Sundhedsinnovation Syds anvendelse af de Paoli & Partners

De Paoli & Partners har til os oplyst, at der er leveret bistand i 15 timer til Carl Holst i perioden 2010 – 2015 til en samlet pris af 38.137,00 ekskl. moms, svarende til en gennemsnitlig årlig udgift på kr. 6.934.

Bistanden har blandt andet bestået i at gennemgå personlighedstest ved ansættelse af direktionsmedlemmer, således at Carl Holst var bekendt direktionsmedlemmernes styrker og svagheder, og kunne anvende disse bedst muligt til gavn for regionen.

Det er vores vurdering, at denne bistand har været i regionens interesse, og at udgiften hertil over en mere end 5-årig periode har været så beskedent, at den utvivlsomt er af en passende størrelse.

VIII. Vurdering og konklusion.

På baggrund af det ovenfor fremførte og under henvisning til de vedhæftede bilag skal vi konkludere,

- At rapporterne er udarbejdet, uden at de, der har udarbejdet rapporterne, har foretaget tilstrækkelig undersøgelse af det faktuelle eller det juridiske grundlag.
- At de af undersøgelsen dragne konklusioner bærer præg af at være tilfældige, uunderbyggede og tendentiøse.
- At undersøgelsen er gennemført uden iagttagelse af de retssikkerhedsgarantier, som bør tilkomme enhver, der underkastes en undersøgelse.
- At undersøgelsen er gennemført i strid med Vejledningen om Advokatundersøgelser.
- At undersøgelsen er gennemført på en måde, der må karakteriseres som alvorlig tilsidesættelse af god advokatskik.
- At undersøgelsen bygger på anonyme vidneforklaringer, som hverken Carl Holst eller vi er gjort bekendt med.
- At undersøgelsen er gennemført, uden at Carl Holst og vi har haft adgang til samtlige relevante bilag.
- At det fremlagte dokumentmateriale (179 sider) er aldeles ufuldstændigt og ikke giver et retvisende billede og alene er fremlagt for tilfældigt at kunne omtale nogle tilsyneladende betydelige udgifter, der ved nærmere undersøgelse – en undersøgelse KR ikke har foretaget – viser, at udgifterne ikke vedrører Carl Holst.
- At udarbejdelse af den såkaldte foreløbige rapport af 9. november 2015 burde have afventet Carl Holsts kommentarer.
- At der ikke var det ringeste grundlag for at udlevere den foreløbige rapport til regionsrådets medlemmer (forretningsudvalgets medlemmer), før rapporten var endelig.
- At enhver med kendskab til det regionalpolitiske system måtte være klar over, at rapporten øjeblikkeligt ville blive lækket, hvilket også skete, hvorfor det er dybt kritisabelt, at en så ufuldstændig rapport udleveres og derefter lækkes.

- At den fulgte fremgangsmåde godtgør, at der er tale om en politisk klapjagt på Carl Holst og forsøg på karaktermord.
- At de udarbejdede rapporter kan karakteriseres som særdeles ringe håndværk, både for så vidt angår behandling af faktum som af jura.
-

-oo0oo-

Det må herefter konkluderes, at KR ikke har det ringeste grundlag for at kritisere den tidligere regionrådsformand, og udsagnet i den foreløbige rapport:

”I forbindelse med vores undersøgelse er der blevet afdækket en række konkrete forhold, der rejser spørgsmålet om, hvorvidt regionen har afholdt udgifter, der relaterer sig til den tidligere regionsrådsformand Carl Holst, uden at den fornødne regionale interesse har været til stede.”

er derfor grundløs.

Det kan samtidig konkluderes, at de udgifter, der er omtalt i rapporten, på ingen måde er eksorbitante eller går ud over de grænser, der gælder ifølge Regionsloven om økonomisk forsvarlighed og proportionalitet – også tidsperspektivet taget i betragtning, hvorfor loven på ingen måde er tilsidesat.

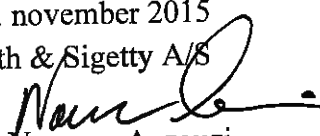
Som øverste leder af administrationen har Carl Holst, i overensstemmelse med regionens muligheder for i fornødent omfang at foretage dispositioner med henblik på at repræsentere regionerne udadtil, gennemført de omhandlede kurser, hvilket er sket i fuld overensstemmelse med reglerne herom i regionsloven.

Endelig må det slås fast, at Carl Holst i enhver henseende har varetaget lovlige regionale formål.

Da det endelig må lægges til grund, at i hvert fald et eller flere regionrådsmedlemmer anonymt har afgivet vidneforklaring, forventes det, at de pågældende erklærer sig inhabile i forbindelse med behandling af den endelige advokatundersøgelsesrapport i regionsrådet.

København, den 19. november 2015
Advokaterne Németh & Sigetty A/S

K.L. Németh

Noaman Azzouzi